

AMNESTY

INTERNATIONAL

**VÝROČNÁ SPRÁVA 2018
AI SLOVENSKO**

Milí priatelia a priateľky!

Vyzerá to zle. V roku 2018 diktovalo denné správy veľkohobe vyjadrovanie a devastácie konanie pseudolídov mocných krajín, pretože sa im najlepšie darilo polarizovať a rozdeľovať spoločnosť a naďalej zostávajú neprekonaateľní v šírení nenávisť a využívaní politiky demonizácie. Ak sme niekedy dúfali, že rozdeľovanie na „nás a tých druhých“ je na ústupe, tak posledné roky, a špeciálne rok 2018 potvrdil, že karta sa obrátila. Politikom zdatne sekundovali (alebo to je naopak?) majitelia a manažéri najvlivnejších internetových platforiem či sociálnych sietí, ktorí umožnili, aby sa nenávisť a klamstvá šíрили rýchlejšie ako kedykoľvek predtým. Ich výkony majú ďaleko od toho, čo očakávame, ale aj od toho, čo od nich vyžadujú zákony, ktorými by sa mali riadiť – preto zostávajú len pseudolídmi. Ich moc je však skutočná a ich konanie ničivé.

K tomu si pripočítajte celoplanetárne hrozby, ktoré prináša klimatická zmena. Nevynechajte mizogynné snahy obmedziť práva žien. Pozrite sa na zúfalú situáciu ľudí na úteku. Desiatky krajín prijali reštriktívne zákony voči občianskej spoločnosti a občianskym organizáciám. Ľudia sú naďalej väznení a prenasledovaní za

aktivizmus a boj za svoje práva. Na Slovensku zavraždili novinára Jána Kuciaka a Martinu Kušnírovú. Slovensko vydalo Aslana Jandieva napriek tomu, že mu v Rusku hrozilo mučenie. Aktivisti a kativistky Greenpeace boli za nenásilný protest vo väzbe. A časť politickej scény sa rozhodla, že najväčším problémom Slovenska sú mimovládne organizácie.

Áno, vyzerá to zle, ale rezistencia rastie. Na celom svete sa mobilizujú ženy a muži, mobilizuje sa mládež. Organizujú protesty, zakladajú iniciatívy, tlačia politikov do zmien, ktoré budú chrániť práva všetkých z nás, pomáhajú si navzájom. Prečítajte si o odvážnych hrdinkách, ktoré sme podporovali počas nášho Maratónu písania listov. Nonhle v Juhoafrickej republike, Atene v Iráne, Vitalína na Ukrajine. Ich príbehy a odhodlanie ukazujú, že nádej žije.

Ostatné roky silnie pocit, že katastrofa je blízko. Nemali by sme sa mu poddať. Nemôžeme rezignovať, pretože rezignácia znamená prenechať priestor tým, ktorí budú naďalej postupovať proti hodnotám slobody, rovnosti a spravodlivosti. Je dôležité, či budeme vidieť pred sebou len katastrofické scenáre, alebo svoju perspektívu rozšírime a budeme vidieť, že hoci si to vyžiada mnoho úsilia, zmena je možná. Vidieť len katastrofu nás obmedzuje v myslení, v kreativite, v aktivite. A to je najväčší „dar“ pre pseudolídov súčasnosti. Nedoprajme im ho.

V tejto správe nájdete výber toho najdôležitejšieho z našej práce za rok 2018. Môžem vám sľužiť, že ani v roku 2019 nerezignujeme, práve naopak, budeme sa usilovať ešte viac. A budem rád, ak sa k našmu úsiliu pridáte.

Rado Sloboda, riaditeľ Amnesty Slovensko

celom svete. Veríme v lepší svet, v ktorom sú ľudské práva všetkých ľudí rešpektované a garantované. Preto vedíme kampane, organizujeme verejné akcie, zastávame sa obetí bezprávia a usilujeme sa o dosiahnutie systémových zmien na úrovni štátov i medzinárodného spoločenstva. Naše úsilie neskončí, kým nebude prepustený posledný väzeň alebo väzenkyňa svedomia a kým nebude v plnej miere naplnená Všeobecná deklarácia ľudských práv.

Financujú nás bežní ľudia, naši členovia a členky, podporovatelia a podporovateľky. Vďaka ich podpore sme nezávislí od vlád, politických strán, náboženských skupín a ideológií. Neprijímame finančnú podporu od vlád a uplatňujeme prísne pravidlá pre prijímanie darov. Táto nezávislosť nám umožňuje objektívne a nezávislé získavanie údajov o porušovaní ľudských práv už viac ako 50 rokov.

Amnesty Slovensko založilo niekoľko aktivistiek a aktivistov v roku 1994 a okamžite sa zapojili obrany ľudských práv vo svete aj na Slovensku. Dnes sa na Slovensku venujeme vzdelávaniu k ľudským právam, monitorujeme stav ľudských práv a informujeme o tom verejnosť. Organizujeme aktivistické akcie, zapájame verejnosť a úrady do ochrany ľudských práv a bojujeme za systémové zmeny v prospech ľudských práv pre všetkých ľudí bez rozdielu.

NA SLOVENSKU JE NÁS VIAC

Počet našich členov a členiek ako aj podporovateľov a podporovateľiek rastie. Po založení lokálnych kancelárií v Žiline a v Košiciach sme pokračovali v posilňovaní našej aktivistickej prítomnosti aj v ďalších mestách Slovenska. Stále však máme pred sebou veľa práce. Našu kanceláriu v Bratislave zasiahlo v roku 2018 niekoľko významných zmien. Daniela Mužiková a Kristína Kíronská odišli koncom roka do zahraničia. Obom patrí veľká vďaka za mnoho skvelej práce, ktorú pre Amnesty Slovensko odvieli. Naďalej však spolupracujeme na diaľku, z čoho sa veľmi tešíme. Kanceláriu v Bratislave opustila aj Kamila Gunišová (veríme, že len dočasne). Kamile patrí naše ohromné podakovanie za množstvo výborných rozhodnutí, práce a ľudskoprávneho nadšenia, ktoré posunulo Amnesty Slovensko vpred. A nakoniec, v októbri 2018 bol po niekoľkých rokoch obsadený post riaditeľa Amnesty Slovensko. Správna rada z uchádzačov o túto pozíciu vybrala Rado Slobodu, dlhoročného člena a aktivistu Amnesty Slovensko.

AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International je 7-miliónové medzinárodné hnutie ľudí, ktoré bojuje za dodržiavanie ľudských práv na

Amnesty International Slovensko sa riadi pravidlami transparentnosti, zodpovednosti a efektívnosti, ku ktorým sa zaviazali medzinárodné mimovládne organizácie v Charte zodpovednosti (INGO Accountability Charter).

USILOVALI SME SA ZASTAVIŤ VYDANIE ASLANA JANDIEVA DO RUSKA

Dňa 17. júla vo večerných hodinách vydalo slovenské ministerstvo vnútra Aslana Jandieva do Ruska. Vydanie bolo v rozpore s predbežným opatrením Výboru OSN pre ľudské práva z júna 2018, ktoré vyzvalo slovenské úrady, aby sa zdržali vydania, pokiaľ Výbor neprijme skúma. Slovensko tak porušilo svoju povinnosť nevydať osoby nachádzajúce sa v jeho jurisdikcii na miesto, kde týmto osobám hrozí mučenie alebo iné zlé zaobchádzanie a kde nie je zaručené právo na spravodlivý súdny proces.

V príkaze sa uvádza, že Aslan Jandiev je obvinený zo zločinov účasti na teroristickej aktivite a aktivitách ozbrojených skupín. Aslan Jandiev opakovane tvrdí, že zločiny, z ktorých je obvinený, nespáchal. Zároveň uvádza, že niektoré z usvedčujúcich vyhlásení boli získané mučením jeho troch spoločníkov. Títo traja spoločníci následne predložili pred Európsky súd pre ľudské práva sťažnosť na mučenie a ďalšie porušenia ľudských práv. Ich prípad bol v roku 2011 komunikovaný ruským úradom a na rozhodnutie sa stále čaká.

Amnesty International Slovensko sa v spolupráci s ďalšími ľudskoprávnymi organizáciami, jednotlivcami a jednotlivkyňami usilovala o zastavenie vydania Aslana Jandieva a apelovala na slovenské úrady, aby Slovenská republika dodržala svoje medzinárodné ľudskoprávne záväzky a rešpektovala svoju povinnosť chrániť žiadateľov o azyl na svojom území. Napriek všetkým snahám však došlo k vydaniu Aslana Jandieva do Ruskej federácie. V čase, keď bol Aslan Jandiev vydaný zo Slovenskej republiky do Ruska, nebolo zrejme, že bude po presune v bezpečí a že budú garantované jeho práva.

Vďaka medzinárodnej podpore a dohľadu nad jeho prípadom sa Aslan Jandiev od svojho vydania do Ruskej Federácie nestal obeťou mučenia, ako sme sa obávali. Vo vyšetrovacej väzbe mu tiež bola poskytnutá potrebná zdravotná starostlivosť. Jeho právnicki zdôrazňujú rolu medzinárodnej kampane, ktorá mu k tomu dopomohla. Napriek týmto dobrým správam Amnesty International naďalej odmieta vydávanie osôb zo Severného Kaukazu do Ruskej federácie a upozorňuje, že diplomatická ochrana nemusí byť dostačujúca na zabránenie mučenia a iného zlého zaobchádzania.

Natália Šmidová, kampaňová koordinátorka Amnesty Slovensko

Pridajte sa k Amnesty International Slovensko

Ďakujeme všetkým členkám a členom, aktivistom a aktivistkám, stážistkám a stážistom, všetkým, ktorí sa rozhodli podporiť činnosť Amnesty International Slovensko finančne alebo dobrovoľníckou činnosťou. Vaša podpora

nám umožňuje naďalej pokračovať v práci v prospech ľudských práv.

Pridajte sa k nám a bojujte s nami za dodržiavanie ľudských práv. Urobiť tak môžete na <https://amnesty.darujme.sk/68/> alebo nám napíšte na amnesty@amnesty.sk

Ďakujeme, ide to len s Vami!

Chcem sa pridať – <https://amnesty.darujme.sk/68/>

Sme radi, že ste sa rozhodli podporiť Amnesty International a náš zápas za dodržiavanie ľudských práv vo svete. Váš dar bude použitý na výskum a vedenie kampaní zameraných na zastavenie porušovania ľudských práv, a to v súlade s princípmi zodpovednosti, efektivity a transparentnosti.

amnesty.darujme.sk

START THE CHANGE!

V tomto roku sa naplno rozbehol projekt Start the Change! zameraný na strategické rozvojové ciele OSN a ich prepojenia s migráciou a ľuďmi na úteku. Medzinárodný projekt pätnástich organizácií z dvanástich krajín je financovaný Európskou komisiou. V roku 2018 sa doňho zapojilo viac ako 300 študentov a študentiek z celého Slovenska. Vďaka projektu sa vytvorilo niekoľko školských skupín, ktoré v spolupráci s Amnesty organizovali svoje vlastné aktivity. Spolu so Start the Change! sme kontinuálne organizovali aj Živé knižnice. Ide o vzdelávanie s využitím metódy, ktorá nám pomáha búrať predsudky a stereotypy a šíriť toleranciu voči ľuďom, ktorých spoločnosť považuje za iných, či už z dôvodu etnickej príslušnosti, vierovyznania alebo sexuálnej orientácie.

Martin Šýkora, koordinátor vzdelávania Amnesty Slovensko

BOJ ZA PRÁVA OBETÍ POLICAJNÉHO NÁSILIA POKRAČUJE

Amnesty Slovensko dlhodobo monitoruje a kritizuje neprimerané používanie sily zo strany polície, zvlášť voči Rómom a Rómkam. Vývoj v prípade policajného zásahu v Moldave nad Bodvou je však v poslednom období najalarmujúcejším. Viac ako 60 policajtov so služobnými psami vtrhlo 19. júna 2013 do osady Budulovská, kde hrubým spôsobom poškodili viaceré príbytky a fyzicky zaútočili približne na 30 ľudí (vrátane žien a detí). Do príbytkov vstupovali bez povolenia, voči ľuďom používali obušky a podľa viacerých poškodených aj elektrické paralyzéry. Od policajného zásahu v Moldave nad Bodvou uplynulo takmer 6 rokov a prístup štátnych orgánov vo vzťahu k obetiam razie sa stále prítvrdzuje.

Nielenže Ústavný súd Slovenskej republiky ešte v auguste 2017 zamietol sťažnosť na násilie páchané

policajtmí pri zásahu, vyšetrovateľ nadôvažok v máji 2018 dokonca obvinil šesť zbitých Rómov a Rómok z prečinu krivého obvinenia, za ktorý im môže byť podľa trestného zákonníka udelený trest odňatia slobody na 1 až 5 rokov. Z obetí policajného násilia, ktoré už 6 rokov čakajú na spravodlivosť, sa tak stali vinníci.

Od novembra 2018 prebiehajú súdne pojednávania, v ktorých napadnutí Rómovia sedia na lavici obžalovaných. Situáciu monitorujeme od prvého pojednávania a členovia a členky tímu AI SK boli prítomní zatiaľ na každom z nich. Petíciu na podporu nespravodlivo súdených podpísali aj v roku 2018 stovky ľudí. Na hrubé porušenia ľudských práv obetí policajného násilia v Moldave nad Bodvou sme opäť upozorňovali diskusiami, koncertmi a podpisovými akciami v Bratislave, Košiciach a Žiline. Naše úsilie však pokračuje a neskončí, kým sa obeť nedočkájú spravodlivosti.

Natália Šmidová, kampaňová koordinátorka Amnesty Slovensko

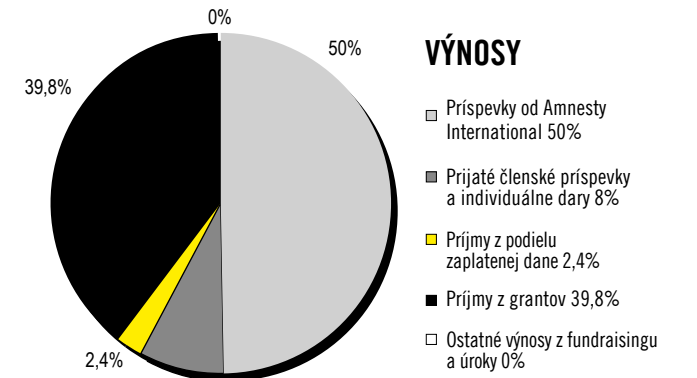
1 2
3 4

FINANČNÁ SPRÁVA

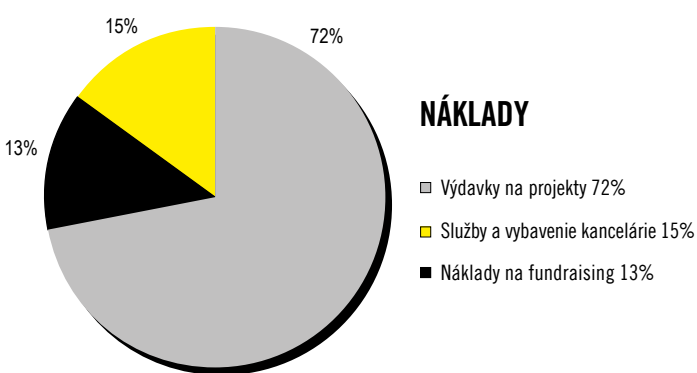
Amnesty International je členská organizácia financovaná prevažne z príspevkov individuálnych darcov (90 % celkových príjmov). Aby si Amnesty International zachovala svoju nezávislosť, neprijíma na svoje kampane finančné prostriedky od vlád s výnimkou projektov zameraných na vzdelávanie k ľudským právam.

Keďže sa Amnesty International pri svojej činnosti riadi princípmi transparentnosti a efektívnosti, vykonáva každoročne kontrolu zaobchádzania s financiami prostredníctvom nezávislého auditu. Audit účtovnej závierky Amnesty International Slovensko zrealizovala 5. – 7. marca 2019 auditorská spoločnosť D.P.F., spol. s r.o.

VÝNOSY	(v EUR)
1) Príspevky od Amnesty International	88000
2) Prijaté členské príspevky a individuálne dary	14107
3) Príjmy z podielu zaplatenej dane	4320
4) Príjmy z grantov	70272
5) Ostatné výnosy z fundraisingu a úroky	0
Výnosy spolu	176699

NÁKLADY	(v EUR)
1) Výdavky na projekty	118261
2) Náklady na fundraising	21446
3) Služby a vybavenie kancelárie	24782
Náklady spolu	164489
Výsledok hospodárenia za rok 2018	12210

POROVNANIE ROKOV (v EUR)	2014	2015	2016	2017	2018
Výnosy spolu	116239	127387	112815	121176	176699
z toho prijaté z AI	96393	92957	87999	88000	88000
Náklady spolu	122315	117206	106571	115416	164489
Výsledok hospodárenia	-6076	10181	12143	5760	12210

Auditorská spoločnosť vydala Správu nezávislého audítora k účtovnej závierke a Dodatok správy nezávislého audítora k Výročnej správe, ktoré sú k nahliadnutiu v sídle Amnesty International Slovensko a zhodnotila, že účtovná závierka k 31. decembru 2018 poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia.

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe – dodatok správy nezávislého audítora

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe. V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré

sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne. Posúdili sme, či výročná správa Organizácie obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve. Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2018 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok, - výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme dostali po dátume vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava, 30. mája 2019.